

MARKÓ BÉLA

Büntetés

*Caravaggio: Izsák feláldozása,
1603, olaj, vászon, 104 x 135 cm,
Galleria degli Uffizi, Firenze*

Akár egy rémült állatot, igen,
hiába nézem, nem különbözik
egyik a másiktól, s mind ördögibb
a kérdés is, hogy még vajon miben

s kiben hihetsz, vagyis tévútra visz,
ha arra kér, hogy végül is vakon
bízzál meg benne, és nincs irgalom
annak, ki irgalmatlan Úrnak is

szolgálni kész, és bárányt vagy fiút,
valamit áldoz, éppen ami jut,
de úgyis mindenképpen megszegi

a törvényt, mert egyszerre hűtlen és
hűséges nem lehet, s már büntetés
az is, hogy Isten ezt nem engedi.

Gyümölcsök

*Caravaggio: Bacchus, 1596-1597,
olaj, vászon, 95 x 85 cm,
Galleria degli Uffizi, Firenze*

Ahogy megérik, elromlik hamar,
sőt, akkor érett teljesen, ha itt-ott
már foltos, és nem rejti el a titkot,
hogy végre élni s halni is akar

egyszerre, vagyis a kettő között
pihenni félúton, megrészegülve,
s a régvolt nyári naptól még hevülve,
de már reszketve is, hogy ördögöt

vagy Istent lelsz talán a szédületben,
s úgysem te vagy, és úgyis készületlen
ér a felismerés, hogy ostoba

melléfogás volt eddig arra várni,
ami csak változás, tehát megállni
nem tud, mert nincs, és nem is volt soha.

Nem számít

*Caravaggio: Mária halála,
1601-1606, olaj, vászon,
369 x 245 cm, Louvre, Párizs*

Egy rég elromlott test miért ne lenne
az éppen romló testhez is modell,
hiszen majd úgyis ugyanígy fogy el
mindegyik, s ugyanaz fogan meg benne

előbb-utóbb, ha rémült szeretők
vagy elnyútt hívek állnak csak körötte,
s hogy átkozódva-e vagy könyörögve,
nem számít, mert az Úr színe előtt

mostantól nem kell közvetítő, s szűzben
vagy utcanőben egyformán enyész
a bűn, ha van, a mennyezetre néz,

míg mennyet vár a holt, a festett tűzben
nincs senki, és az éhes férgeket
sem érdekli előző életed.

Visszatükröz

*Caravaggio: Narcissus, 1594-1596,
olaj, vászon, 110 x 92 cm, Galleria
Nazionale d'Arte Antica, Róma*

Ez így egy zárt világ, s nincsen kijárat
belőle persze, mert ragyog tovább
úgyis a víz, és annál ostobább
mentséget később, mint Isten fiának

nevezni Istent, elképzelni sem
tudok, míg úgyis minden változatlan,
s magadra ismerhetsz az áldozatban,
de benne csak, és másban senkiben,

hiszen akármit próbálj, nem lehet
se nyugtalanítóbb, se teljesebb
a szerelem, csak úgy, hogy visszatükröz,

mint aki saját szájából ihat,
ha lehajol, s a mondatok miatt
sehogy sem férhet hozzá a betűkhöz.